

Translation from Norwegian

Conference of Parliamentarians of the Arctic Region

Tromsø, 11-13 August 2002

President of the Storting, *Jørgen Kosmo*

Parliamentarian Colleagues, Fellow-speakers, Ladies and Gentlemen,

It is a great pleasure for me to welcome you all to Norway and Tromsø! On behalf of the Storting I declare the fifth Conference of Parliamentarians of the Arctic Region to be opened! The first Conference of Parliamentarians of the Arctic Region was arranged in 1993 by the Nordic Council which is the Nordic countries' consultative body and body for contacts with the governments of the Nordic countries. This year it is 50 years since the formation of the Nordic Council, and I can assure you that with the benefit of this experience the Nordic countries will continue their support of Arctic Parliamentary cooperation in the future too.

Tromsø is a power centre in Norwegian polar research, both as regards the Arctic and the Antarctic Continent. Totally speaking, there are around twenty institutions here, from the Norwegian Polar Institute as the largest via a number of specialised bodies to the Polar Museum, where we may learn about the efforts of our ancestors in the Arctic.

Tromsø has also been and still is a centre for the equipment of expeditions to the Arctic Ocean and for sealers. There used to be a number of sealers sailing eastwards to the White Sea and even past Novaja Zemlya and also westwards to Greenland and Canada. Today only a small number of ships actually hunt. However, this life has put its mark on Tromsø which in many ways even today is the gate to the Arctic Ocean and the Arctic.

We are now on the 70th parallel. That is the northernmost place in which the Conference of Parliamentarians of the Arctic Region has been held, and I then have in mind our previous conferences in Reykjavik, Yellowknife, Salekhard and Rovaniemi. We can safely say, then, that we are in the Arctic region but we see too from the environment around us how important the Gulf stream is to the climate. Around one third of the Norwegian mainland is

situated in the area defined as the Arctic region and 460 000 people live here. This is slightly in excess of 10 per cent of the entire population of the country . It is the natural resources in the ocean and the fairly mild climate which have made settlement in the north possible.

In addition, we have the archipelago of Svalbard which is just over one hour by plane straight north from Tromsø. Svalbard is subject to Norwegian sovereignty in accordance with the Svalbard Treaty from 1920. The archipelago is one and a half time as big as Denmark, with a population of around 2500, of whom 1600 are Norwegian and 900 Russian. The economic life on the archipelago used to be concentrated exclusively on coal mining. Over the past ten years, however, there has been a formidable growth in tourism, research and teaching. The Russians live in Barentsburg while the Norwegians have three communities, the Longyearbyen, Svea and Ny-Ålesund. For Norway's part there are presently more people working within the research and higher education sector than in coal mining. Svalbard has strict environmental rules regarding economic activity such as open-air life, tourism and coal mining. But as the administration of Svalbard puts it: «We want there to be flowers growing above the earth and coal extracted below the earth». We have high ambitions regarding Svalbard's unique wilderness environment, and our ambition is for Svalbard to be one of the world's most successfully managed wilderness areas.

In North Norway, North Sweden, North Finland and on Kola in Russia we have, too, the core areas for the Sami population. Totally speaking there are around 50 000 Sami of whom most live in Norway but there are large groups, too, in Sweden and Finland. In Russia there are only about 1500 Sami. Norway, Sweden and Finland have a Sami Parliament. In an international context the Arctic cooperation has set a new standard for participation by indigenous peoples in so far as indigenous organisations in the Arctic region take part as permanent participants. This involves, *inter alia*, the same speaking and proposal rights as the member countries. It is important that the indigenous peoples play an active role in this cooperation, as they know the whims of Nature throughout hundreds of years, they have adapted to the climate and are able to live off the resources provided by the land and the sea. Problems are naturally quick to follow when modern development pushes ahead, and when there is an extraction of natural resources in these areas. This places demands upon us all regarding how to exercise co-determination in practice and how to make traditional

occupations exist alongside modern ones.

The world's northernmost university, The University Studies on Svalbard, is located in Longyearbyen on Svalbard. For Norway's part we are happy that the Arctic University cooperation, the Arctic University, has now been established and is in operation. In this area The Standing Committee of Parliamentarians of the Arctic Region has made a considerable effort by following up and supporting the work of the governments in this area. In my view the University of Tromsø, too, with its special competence, will form an important part of this system. The University Studies on Svalbard may also be instrumental in enhancing the Arctic University, not least by admitting scholarship holders and by the fact that it is easy to get to Svalbard.

Those of us who live in the north are dependent on the weather and climate, the natural resources and the environment. In brief, we must be able to master the interplay between Nature and man. It is with anxiety that we read about the threats to which our climate is exposed, that we may expect climatic changes in the future. To us the question is, how will this affect the Gulf Stream and will changes in the climate affect the fisheries? It has been established that the ice in the polar sea has become significantly thinner in recent years. Is this merely a feature of Nature's natural cycle, or is it something far more serious? The questions are numerous, and the answers hard to find.

We, humans, too, challenge the environment as we strive for economic growth, preservation of jobs and maintenance of the settlement pattern. An example of such a challenge is that we for our part in Norway are to start the production of gas in the sea north of Tromsø. The production will take place via installations on the sea bed. It will then be transported to the shore, cooled down and exported by ship. The challenge is for this to take place so as to prevent the environment and the fisheries from suffering any negative effects. On the basis of earlier experiences we know that environmental interference, which is noticeable in the Arctic region, is a warning of what may also happen in other places on our planet. It is therefore both appropriate and important that The Standing Committee and the conferences focus on the environment in their work.

I look forward to the presentations during this conference and to the ensuing debates. I find it specially interesting that we have also speakers here from UN bodies. Both the environment and man will thereby be brought into focus through the very institution which has the superior responsibility for our world. We may in this way gain a holistic picture of the lifestyle of the peoples in the Arctic regions, and I feel it is a very positive thing that The Standing Committee of Parliamentarians has asked the Arctic Council to present a report on the living conditions in the Arctic region at the next conference in 2004. For Norway's part we are ready to give our support to these efforts.

To this conference three reports have been presented. One report applies to «IT and the Arctic» and is written by our Swedish colleague, Mr Lennart Daléus. The second report deals with «Arctic Rule: Preparation for the next Phase», and is written by Professor Oran Young, Dartmouth in the USA, who is also a professor in Tromsø. The third report «On Oil and Gas in the Arctic Ocean» is written by Ms Mette Ravn Midtgard at NORUT Social Research here in Tromsø. These reports should form a good basis for the debates.

The Arctic region is unique. We have a special responsibility for the development of this region. It is important to maintain the good communication between the governments on the one hand and the parliamentarians on the other. In this way the Arctic cooperation may gain a stronger and more powerful presentation and influence in other international fora and bodies, such as at the coming UN summit on sustainable development in Johannesburg in 2 weeks and in EU's programme for the Northern Dimension. I wish you good luck with the conference!

Oversettelse fra amerikansk

DEN FEMTE ARKTISKE PARLAMENTARISKE KONFERANSE

Tromsø, Norge, 11. - 13. August 2002

Uttalelse fra konferansen
13. August 2002

Vi, valgte representanter fra Canada, Danmark/Grønland, Finland, Island, Norge, Russland, Sverige, USA og Den Europeiske Union,

som kommer sammen i Tromsø, Norge, den 11. - 13. august 2002, for å diskutere felles anliggender og ansvar forbundet med Arktis,

A.

1. **Minnes** uttalelsene fra de fire tidligere arktiske parlamentariske konferanser som ble holdt i perioden 1993-2000,
2. **Er overbevist om** at disse konferansene, og uttalelsene fra dem som det var felles enighet om, tjener et meget nyttig formål ved at de setter fokus på delte eller felles arktiske spørsmål blant sirkumpolære nasjoner og parlamenter, og at de bidrar til å identifisere praktiske områder som nasjonale regjeringer kan ta fatt i, som vil være til nytte ikke bare for de enkelte land, men også for internasjonalt samarbeid og for de arktiske områdene selv;

B. Noterer

3. den vellykkede avslutningen på Stockholm-konvensjonen om vedvarende organiske miljøfarlige stoffer (POPs);
4. innlemmelsen av arktiske spørsmål i forberedelsene til Verdenstoppmøtet om bærekraftig utvikling, og anerkjennelsen av den rolle parlamentarikerne spiller i de foreløpige uttalelser for dette møtet av De forente nasjoner;
5. den internasjonale vitenskapelige drivkraft og støtte for politikken til prosjektet om utredning av konsekvenser av klimaendringer for naturmiljøet i Arktis og fremgangen i dets pågående forskning som bekrefter den verdensomspennende viktighet av bedre kunnskap om arktiske klimaprosesser og -endringer og konsekvensene av disse;
6. den vellykte lansering av Universitetet i Arktis, med aktivt engasjement av flere nordiske land, og med et viktig fokus på deltakelse fra den nordiske urbefolkning;
7. den løpende utvikling og gjennomgang av strukturene og aktivitetene til Arktisk Råd, spesielt arbeidet med å styrke økonomisk støtte og ansvar, Arktisk Råds økende suksess i å ta opp arktiske spørsmål i internasjonale saker, vektleggingen på forbedret kapasitet i forskjellige arktiske regioner når det gjelder å ta politiske beslutninger og

gjennomføre bærekraftige sosiale og økonomiske programmer, som f.eks. økt internasjonalt samarbeid angående barn, og nettverk-programmet som binder sammen organisasjoner som er aktive i ungdomspolitik i det sirkumpolære nord;

8. Konferansen om likestilling og kvinner i Arktis, som ble holdt i august 2002 til støtte for arbeidet med å styrke Arktisk Råds arbeid med likestillingsspørsmål, spesielt i forhold til situasjonen til kvinner i urbefolkningen;
9. behovet for internasjonalt samarbeid i utviklingen av bærekraftige transportsystemer i de arktiske områder, med tilknyttet infrastruktur, inkludert den nordlige sjøveien, spørsmål forbundet med bruk og forvaltning av sjøveien i det arktiske Nord-Amerika, og arbeidet med å bedre luftfarten i de arktiske områder og globale forbindelser.

C. Tar hensyn til

10. Barrow-erklæringen i Arktisk Råd, vedtatt i oktober 2000;
11. det pågående arbeid i Arktisk Råd og dets arbeidsgrupper og programmer, Overvåking av det arktiske miljø (AMAP), Bevaring av arktisk fauna og flora (CAFF), Beskyttelse av det marine miljø (PAME), Beredskap mot akutt forurensning (EPPR), Arbeidsgruppen for bærekraftig utvikling (SDWG), og Arktisk Råds handlingsplan mot forutrensning (ACAP) for å utvikle og gjennomføre tiltak for å hindre forurensning, bevare biomangfoldet og sikre bærekraftig bruk av levende ressurser;
12. Kommunikéet fra Barents Euro-Arktiske Råd som ble offentliggjort i mars 2001;
13. ti-års markeringen av Den arktiske miljøvernstrategien i juni 2001 som fremhevet de tiltak som er gjort for å kontrollere eller redusere forurensningen i de arktiske områder, og behovet for øyeblikkelig og resolutt forpliktelse til handling når det gjelder saker som klimaendring og bærekraftig bruk av naturressurser, og spesielt den tvingende nødvendigheten av internasjonalt samarbeid i utarbeidelsen av et arktisk budskap til verdenstoppmøtet om bærekraftig utvikling i Johannesburg i 2002;
14. handlingsplanen for Den nordlige dimensjon i det eksterne og grenseoverskridende eller regionale utviklingssamarbeid i Den Europeiske Union inkludert ND miljøfellesskap og den nordlige dimensjon, utgivelsen av en nordlig dimensjon av Canadas utenrikspolitikk og gjennomføring av det amerikanske Nord-Europa-initiativ.
15. den kontinuerlige koordineringen og effektiviteten av nasjonale og internasjonale vitenskapelige aktiviteter i det sirkumpolære Arktis, med økende vekt på miljøvern og sosial og økonomisk utvikling, som vist gjennom opprettelsen av Det nordlige forskningsforum og gjennom det vellykkede resultatet av de årlige "toppmøte-ukene om arktisk vitenskap" arrangert av Den internasjonale komité for arktisk vitenskap, hvor mange internasjonale arktiske vitenskapelige aktiviteter er representert og utveksler forskningsformål og informasjon;

16. det multinasjonale prosjekt "Oversikt over levekår i Arktis" (SLICA); og den økende oppmerksom som gis i mange arktiske land til sosiale forhold og helsespørsmål, spesielt blant ursamfunn og i små samfunn;
17. utviklingen mot utarbeidelsen av en rapport om menneskelig utvikling i Arktis, foretatt i samarbeid med Arktisk Råd, UNDP og nasjonale og internasjonale byråer.

D. Vil arbeide samvittighetsfullt, individuelt og i samarbeid med våre medparlamentarikere, gjennom våre respektive nasjonale regjeringsstrukturer og internasjonale aktiviteter for å

18. spille en aktiv rolle i utviklingen av aktiviteter som fremmer sirkumpolært samarbeid og skaper kompatibilitet mellom nasjonal og internasjonal politikk i forhold til de arktiske regioner;
19. nøye overveie, med åpen parlamentarisk diskusjon og inndata fra internasjonale urorganisasjoner og folkevalgte organer, forslag til styrking av regionalt engasjement i Arktisk Råd ved å skape et effektivt forbund mellom Rådet og Nordlig Forum mens Rådet samtidig bevarer sin rolle som et sirkumpolært organ på høyt inter-regjerings nivå;
20. ta imot invitasjonen til Den arktiske parlamentariske konferanse om å delta som observatør, og sikre at det er tilstrekkelig og viktig oppfølging i parlamentene i de arktiske land, av konsekvensene for de arktiske områder og befolkning av konklusjonene, anbefalingene og avtalene fra toppmøtet i Johannesburg;
21. gjennom parlamentene, be om fremdriftsrapporter om multi-nasjonal forskning på konsekvensene av klimaendringer for naturmiljøet i Arktis, og få i gang diskusjoner i parlamentene om konsekvensene for Arktis og for nasjonal og internasjonal politikk og handling av den økende kunnskap om arktisk klimaendring;

E. Anmoder regjeringene i den arktiske region og institusjonene i Den Europeiske Union om å

22. sikre at et sterkt arktisk budskap som anerkjenner urbefolkningens spesielle situasjon, tas med i de nasjonale innleggene fra arktiske nasjoner på Verdenstoppmøtet om bærekraftig utvikling;
23. styrke og klargjøre nasjonal politikk og gjennomføringen av denne i de arktiske områder, med full deltakelse av den arktiske urbefolkning og alle beboere i nordområdene og med vekt på miljømessig bærekraft, bedret energieffektivitet og bruk av fornybar energi, bevaring av biomangfoldet, fornuftig bruk av ressurser og langsiktig sosial og økonomisk utvikling, med støtte i sterk tverrfaglig vitenskap og grunnleggende forskning;
24. vedta en ny handlingsplan for perioden 2004-2006 for EUs nordlige dimensjon-politikk og vurdere måter å styrke samhandling mellom Arktisk Råd og EU-

kommisjonen, idet det tas hensyn til resultatet av Ministerkonferansen om den nordlige dimensjon og det arktiske vindu, som skal holdes på Grønland i august 2002;

25. støtte og styrke arbeidet for å gjøre Arktisk Råd til et sterkt internasjonalt organ, med sin egen basisinntekt og -budsjett, med internasjonalt samt nødvendig nasjonalt ansvar, mens det samtidig opprettholder sitt vesentlige særpreg, bl.a. fast deltakelse av internasjonale urorganisasjoner og folkevalgte organer;
26. pålegge Arktisk Råd å utarbeide en rapport om menneskelig utvikling i Arktis og fremlegge en fremdriftsrapport på den neste parlamentariske konferanse i 2004;
27. pålegge Arktisk Råd å utvikle en plan eller et program for å oppnå bærekraftige transportsystemer i det sirkumpolære Arktis, med hensiktsmessig infrastruktur, inkludert nødvendige strukturer for informasjonsteknologi;
28. lette fortsatt samarbeid mellom Arktisk Råd og Barents Euro-Arktiske Råd, spesielt med hensyn til de felles eller samvirkende aktiviteter i forbindelse med:
 - * støtte til Universitetet i Arktis, spesielt dets utvekslings- og mobilitetsprogrammer;
 - * samarbeid om forvaltningspolitikken m.h.t. fiske og levende ressurser;
 - * gjennomføring av samarbeidsprogrammer i forhold til barn og ungdom;
 - * oppfølging av resultatet av konferansen i august 2002 om likestilling som ble holdt i Saariselkä, Inari, Finland;
29. foreta periodisk gjennomgang av mandatene, arbeidet og effektiviteten til både Arktisk Råd og Barents Euro-Arktiske Råd, med diskusjon i parlamentene angående deres støtte, og en vurdering av hvordan de bidrar til å utvikle i de arktiske strøk en økt evne til å foreta og ha innflytelse over politiske, sosiale og økonomiske beslutninger og å gjennomføre de etterfølgende programmer;
- F. Identifiserer og foreslår tiltak** som Den faste komité av parlamentarikere for den arktiske region skal ta i følgende prioriterte område i perioden 2002-2004;
30. oppmuntre og støtte Arktisk Råd i utarbeidelsen av en rapport om menneskelig utvikling i Arktis;
31. utvikle, i samarbeid med Arktisk Råd, Den Europeiske Union og andre internasjonale organer, et program eller plan for informasjonsteknologi som egner seg for de arktiske områder, som også dekker behovene til ursamfunn, med støtte i rapporten "IT og Arktis" som ble fremlagt for den femte konferansen, og spesielt dens fem målsetninger:
 - * IT må være et verktøy tilgjengelig for alle som bor i arktiske strøk,
 - * IT må øke mulighetene for å starte og investere i kunnskap-intensive bedrifter i

Arktis

- * IT skal bidra til å gjøre Arktis til en region med utdanning på høyt nivå,
 - * IT skal brukes til å forbedre de sosiale tjenester i Arktis,
 - * IT skal bidra til å styrke deltakelse, gjennomsiktighet og tilgang, og den arktiske identitet;
32. ta hensyn til den stadig mer nøyaktige informasjon og sannsynlige prognose over klimaendringer i den arktiske region. Disse spørsmål skal omfatte de miljømessige, økonomiske og sikkerhetsmessige aspekter ved økende maritim transport i Arktis, som en følge av ny utforskning og planer for utvikling av ikke-fornybare ressurser og muligheten for transport av farlig gods gjennom arktiske områder;
33. avklare de felles og regionale sosiale, økonomiske og politiske spørsmål forbundet med forvaltningen av fiske og andre fornybare ressurser i Arktis og subpolare strøk, og arbeide mot en praktisk felles tilnærming, basert på tidligere arbeid av nasjonale og FN-organer;
34. undersøke nøye konklusjonene og anbefalingene fra FNs verdensstoppmøte om en bærekraftig utvikling når det gjelder det det anser som konsekvensene og mulighetene for den arktiske region, og forberede til neste parlamentariske konferanse et forslag til en arbeidsplan for Den faste komité av parlamentarikere og den parlamentariske konferanse, slik at den arktiske region og dens befolkning kan dra nytte av de verdensomspennende diskusjoner og FNs anbefalinger, og planen skal også bidra med arktisk kunnskap og erfaring til internasjonal fremgang mot en bærekraftig utvikling;

G. Konferansen foreslår videre at

35. i overensstemmelse med dens rolle som observatør i Arktisk Råd og i erkjennelse av den mulighet og det ansvar den har til å utveksle informasjon mellom folkevalgte representanter og å rapportere til de respektive parlamenter, skal Parlamentarikerkomitéen holde øye med utviklingen relatert til forskjellige emner omtalt i denne uttalelse. Den vil spesielt søke muligheter for å fremme de prioriteringer som er nevnt i avsnittene E og F ovenfor, og rapportere til den sjette konferansen angående de tiltak som er tatt og resultatene av disse. For å hjelpe ovennevnte prosess skal Parlamentarikerkomitéen undersøke muligheten av å opprette et elektronisk diskusjonsforum for å lette den utveksling som pågår blant arktiske parlamentarikere.

H. I tillegg erkjenner konferansen

36. interessen blant og tilstedeværelsen av parlamentariske observatører og representanter fra regjeringer og ikke-statlige institusjoner på denne konferansen, og anerkjenner deres viktige rolle i å videreføre budskapene og støtte de tiltak som er diskutert her;

- I. Videre** ønsker konferansen velkommen og aksepterer den vennlige invitasjonen fra Danmark/Grønland om å være vertskap på den sjette konferanse i 2004.

